

Możliwości wsparcia błękitno-zielonej infrastruktury w perspektywie finansowej na lata 2021-2027

Konferencja „Błękitno-zielona infrastruktura dla łagodzenia zmian klimatu
w województwie podlaskim”

Białystok, 25 sierpnia 2021 r.

Uwarunkowania europejskie

Europejski Zielony Ład
– 9 obszarów działań

Różnorodność biologiczna

Od pola do stołu

Rolnictwo zrównoważone

Czysta energia

Zrównoważony przemysł

Budowa i renowacja

Zrównoważona mobilność

Eliminowanie zanieczyszczeń

Działania w dziedzinie klimatu

Uwarunkowania krajowe

Polityka Ekologiczna Państwa 2030

PEP2030 stawia sobie za cel, aby miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze były szczególnie uwzględnione w realizacji polityki adaptacji do zmian klimatu, prowadzonej także w odniesieniu do obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją. Działania adaptacyjne powinny nie tylko zwiększać odporność OSI na zmiany klimatu, ale także zwiększać jakość życia ich mieszkańców, między innymi poprzez planowanie i realizację inwestycji w infrastrukturę zieloną i błękitną, oszczędne i zrównoważone gospodarowanie wodami opadowymi, a także inne działania z zakresu adaptacji, co pozwoli również zwiększyć atrakcyjność inwestycyjną tych obszarów.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności

Artykuł 3

Cele szczegółowe EFRR i Funduszu Spójności

Cel Polityczny 2

Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej (CP 2) – poprzez:

(iv) wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego.

Umowa Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce *(projekt)*

- Strategia wykorzystania funduszy europejskich w ramach polityki spójności i wspólnej polityki rybołówstwa w Polsce na lata 2021-2027.
- Łączy priorytety UE wynikające z Europejskiego Zielonego Ładu z wyzwaniem i priorytetami krajowymi.
- Wskazuje cztery wymiary polityki spójności: społeczny, ekonomiczny, środowiskowy i terytorialny.

Wśród zaplanowanych działań są też kompleksowe działania na rzecz adaptacji do zmian klimatu – poprzez m.in. dostosowanie infrastruktury do ekstremalnych stanów pogodowych, rozwój zielonej oraz zielono – niebieskiej infrastruktury w miastach, w tym z wykorzystaniem inteligentnych systemów zarządzania wodami opadowymi i likwidacją miejskich wysp ciepła.

Komplementarność i demarkacja pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi w ramach CP2

(odstępstwa są uzgadniane w Kontrakcie Programowym)

Rodzaj projektu	Poziom krajowy	Poziom regionalny
Wsparcie w zakresie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe.	Wsparcie skierowane będzie do 44 miast, objętych projektem POIiŚ 2014-2020, a także miast o gęstości zaludnienia powyżej 1000 mieszkańców/km ² . Miasta w tym przedziale będą też wspierane w zakresie opracowania planów adaptacji do zmian klimatu.	Miasta nie posiadające planów adaptacji do zmian klimatu i niemieszczące się we wskazanym przedziale gęstości zaludnienia.

Poziom krajowy

**Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko
na lata 2021- 2027**

Poziom ponadregionalny

Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027

Poziom regionalny

Fundusze Europejskie dla Podlaskiego na lata 2021- 2027

W ramach **adaptacji terenów zurbanizowanych do zmian klimatu** przewidujemy działania dotyczące m.in.:

- zagospodarowania wód opadowych, zwiększania powierzchni terenów zielonych, nasadzenia drzew, zielonych przystanków, tworzenia zielonych dachów i ścian, sztucznych mokradeł miejskich, lasów miejskich, placów zalewowych, tworzenie sieci zielonych korytarzy (pełniących funkcję korytarzy wentylacyjnych).
- zalecenie będzie również stosowanie w projektach przepuszczalnej nawierzchni umożliwiającej przenikanie wody ze spływu powierzchniowego do gruntu.
- w ramach celu szczegółowego wspierane będą także projekty dotyczące budowy wodnych placów zabaw dla dzieci, z których można będzie korzystać zarówno w pogodne jak i deszczowe dni.
- miasta jako tereny zurbanizowane stanowią wyspy ciepła powodujące wzrost temperatury otoczenia. Przekłada się to na zaburzenie obiegu wody oraz stosunków hydrologicznych. W celu łagodzenia negatywnych efektów należy podjąć działania służące ochronie zieleni wysokiej oraz nowe nasadzenia przyuliczne – zacienianie, oczyszczanie powietrza - szczególną efektywność przynoszą duże drzewa.

Poziom regionalny

Fundusze Europejskie dla Podlaskiego na lata 2021- 2027

- tworzenie naturalnych, półnaturalnych i sztucznych terenów i obiektów łączących zieleni i wodę (np. zbiorniki infiltracyjno-retencyjne, stawy retencyjne, niecki i rowy bioretencyjne, rewitalizację cieków, rowy infiltracyjne, powierzchniowe i podziemne zbiorniki szczelne, ogrody deszczowe (również w pojemnikach)) – co będzie stanowiło bezpośrednią odpowiedź na zmiany klimatu dotyczące miast, tj. nawalne deszcze, upały, miejskie wyspy ciepła
- inwestycje w przydomowe zbiorniki retencjonujące wodę oraz instalacje odprowadzające deszczówkę z dachów.
- w ramach w/w projektów należy unikać stosowania tworzyw sztucznych w elementach projektów z zakresu zielonej i błękitnej infrastruktury.

Zasada DNSH z ang. *do no significant harm* „nie czyń poważnych szkód”

- Cele Funduszy są realizowane zgodnie z celem wspierania zrównoważonego rozwoju, określonym w art. 11 TFUE, oraz z uwzględnieniem celów ONZ dotyczących zrównoważonego rozwoju, a także porozumienia paryskiego i zasady „nie czyń poważnych szkód” (*art. 9 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.*)
- Oznacza to, że każda inwestycja będzie oceniana, czy nie jest nadmiernie szkodliwa z punktu widzenia klimatu i środowiska.

Dziękuję za uwagę

rpo.wrotapodlasia.pl